

Szerkesztési iroda:
Nagybeeskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybeeske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTAI

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:
Egész évre — 24 K
Félévre — 12 K
Negyedévre — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
detési irodák. :: ::
Megjelenik vasár- és
ünneppnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybeeskerek, 1913.

XLII. évfolyam, 254. szám.

Szerda, november 5.

Az albán kérdés bonyodalmai.

— nov. 5.

A monarchia erélyes fellépése, a szövetséges hatalmak támogatásával legutóbb megmentette a Balkánnak véres áldozatok árán szerzett békéjét, melyet Szerbia oktalan makaeskodása akart ismét megzavarni. A szerb csapatok a monarchia ultimátumára a kiszabott nyolc napos határidőn belül kivonultak Albániából és ügylátszott, hogy a további békés munkálkodást semmi sem fogja ezután megzavarni.

Az elintézésre váró Balkán-kérdések közül kétségtelenül legfontosabb az ujonnan alakult Albánia határainak megállapítása, melyen már hónapok óta dolgozik egy a londoni konferencia által megbízott nemzetközi bizottság. Ennek a bizottságnak munkáját akasztotta meg először a szerb okvetetlenkedés és most váratlanul újabb bonyodalmat okozva: Görögország. A nemzetközi albán határmegállapító-bizottság ugyanis Dél-Albániában a görög csapatok részéről komoly ellentállásra talált, úgy, hogy munkáját, melylyel november 30-ikára eikellene készülnie, nem folytathatja. A görög csapatok azonkívül három fontos délalbániai várost megszállva is tartanak.

Görögország magatartása, melylyel a londoni konferencia határozatával került ellentétbe, újabb akcióra kényszerítette Olaszországot, hogy a konferencia határozatának érvényt szerezzen. Olaszorszá-

got ez akciójában — mint beavatott helyről közlik velünk — a monarchia épp oly erélyesen fogja támogatni, mint ahogy Olaszország bennünket támogatott a közelmúltban a szerb-kérdés elintézésében. Hü szövetségesünk Németország pedig máris utasította athéni követét, hogy járjon el a görög kormányhoz és adja tudtára, hogy Németország is támogatja Olaszországot minden olyan munkájában, melylyel a londoni konferencia határozatának akar érvényt szerezni.

A határmegállapító-bizottság ugyanis a londoni konferencián egész Európától nyert mandátumot és éppen ezért vissza kell utasítani a francia lapoknak azt az állítását, hogy Franciaországnak nem szabad eltiltni, hogy az albán határokat egy hatalmas csoport állapítsa meg. Az albán határokat a londoni konferencia jelölte ki és ezen a konferencián egész Európa, tehát a triple-entente képviselői is résztvettek. Ennek az egész Európa akaratából folyó határozatnak végrehajtásához ragaszkodik Olaszország és szövetségesei Ausztria-Magyarország és Németország.

Alapos remény van arra, hogy Görögországban barátságos fogadtatásra talál Németország figyelmeztetése és Görögország mielőbb utasítást küld a délalbániai görög csapatoknak, hogy a határmegállapító-bizottságot ne zavarják munkájukban. Beavatott helyen kizártnak tartják, hogy erélyesebb lépésre, vagy ultimátumra szükség lenne, sőt az a vélemény, hogy a folytonos újabb incidensek

siettetni fogják a bizottság munkáját és azok még a kitűzött idő letelte előtt elkészülnek feladatukkal.

HIREK.

IDŐJÁRÁS.

A nagybeeskereki meteorológiai állomás időjárás-jelentése.

November 5.

Barométer esik 753.5. Délután 1.38 órakor: Hőmérő 17.2 C°. Hőmérséklet: maximum 4-ikén 18.8 C°, min. ma reggel 2.2 C°. Csapadék reggel köd és dér. Felhőzet ST3. Szélirány és erősség SE2. Jóslat a következő 24 órára: Enyhe, elvértve csapadék.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 perctől reggel 6 óra 38 perctől; felhőzet Ci = füstfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci-St = felhőfátyol, Ci-Cu = bárányfelhő, Cu-St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szélereősség: 0 = szélesend, 8 = nagy vihar.

— **Kettős családnévhasználat.** A király megengedte, hogy Szádeczky Sándor járásbíró, módosi lakos és törvényes utódai magyar nemességük és „szadecsnei” előnevük épségben tartása mellett a Szádeczky-Kardoss kettős családnévet, családi címerüket a bemutatott alakban és a szadecsnei és kardosfalvi kettős előnevet használhassák.

— **Kinevezés a honvédségnél.** A király a novemberi előléptetések alkalmával Bielek Pál Nagybeeskereken állomásozó honvédhadnagyot főhadnaggyá nevezte ki.

— **Katonai szemle.** Daempff Henrik altábornagy a szegedi II-ik honvéd-

az előkelő utca csendes, nesztelen... Semmisem zavarta gondolataiban.

Akkor elfordult az ablaktól és sóhajtott. Sohasem lehet elfeledni, ahogyan ült itt neje, milyen szépen, tisztán, méltóságteljesen. A kis varrósztalhoz lépett. Kinyitotta annak fiókját. Rendben sorakozott itt minden. Az ollók, tűk, cérnák. Középen kis kosár, kézimunkája számára. Még legfelül volt az az ezüst kis táská, melyet neje mindig magával vitt. A szerencsétlenség után maga a férj tette ide.

Elgondolkodva nyitotta ki a zárt. Pénztárca, kis tükör, jegyzőkönyv, ceruza. A tárcában kevés pénz... kivette és megint visszatette. A kis tükröt is kihuzta finom bőrtokjából...

A tükör mögött rövid vörösszőke hajfürt és férfiarekép. Remegő kézzel nyult a hajfürt után és úgy érezte, mintha óriás kezek szorítanák össze mellét. Kinek van ily különös vörös haja? Kinek? Az asztalra dobta, aztán meggyötört aggodalommal a fényképet vette elő. Ki ez?... Megnézte hátlapját...

„Te én édesem, te — — — julius 30-án délután.

Ez elhalt nejének írása volt! Irtóztató kiáltással ugrott fel helyéről és visszaesett a karosszékebe...

Ezt a rémséges dolgot nem bírta felfogni, nem bírta megérteni. Megpróbált gondolkodni. Ki ez a férfi? Nem ismerte. Kis amatőr kép volt, kitünő felvételt, bizonyára jól sikerült hasonlatosság. Érdekes fej, simára borotvált arc, világos átható szem és finoman csukott száj.

Ó sohasem látta. Ki lehetett? Hogy

Emlékezés.

Csaknem görnyedten járt és mindig ő reá gondolt. Egy év előtt lett boldogsága elrabolva, hat esztendei gyönyörű házasság után egy száguldó automobil elgázolta imádott nejét.

A férj szenvedélyesen szerette nejét, sokkal jobban, ahogy az látszott szeretni őt. Csendes, magának élő, nyugodt természet volt, aki mindég pirulva fogadta a csókot és zavartan, félve viszonzta. Olyan tiszta, olyan méltóságteli volt e tartózkodásban. Férje úgy érezte — sohasem fog megvigasztalódni. Majdnem gyűlölte régi lakásukat, mégsem bírt elszakadni tőle, ahol minden a megholtra emlékeztette s ahol oly sokáig éltek együtt. Különösen nejének kis nappali szobája vonzotta. Ennek ajtaja mindig zárva volt és senkinek sem szabadott oda belépnie. Ő maga — bár kerülni akarta — mégis mindennap eltöltött abban egy-két órát, átadva magát a keserves kétségbeesésnek.

Azóta elmúlt már tél, tavasz és nyár és ősz volt már megint. Az idő késő délutánra járt és a pamlag, amelyen ő a szoba sarkában ült, egészen homályban volt már. De a férfi szeme megszokta ezt és minden kis tárgy a szemébe ötlött, mely elhalt nejének kedves volt.

Minő gyakran ült az ablaknál varrósztalkája előtt lévő kényelmes karosszékekben és órákhozvat varrt vagy himezett. Most úgy tűnt fel előtte, mintha csak itt látta volna. Egész élénken előtte

volt finom profilje, amint kézimunkája fölé majdnem mozdulatlanul, némán hajolt. Most tudta csak, minő plasztikus volt a karja és gyönyörű keze elhalt nejének, most, mikor valójában már nem látta maga előtt. Szép neje öltözékeiben szerette a sötét, tompa színeket, amelyek kitünően illettek hófehér sima arcához és aranyszínű hajfürtjeihez. Néha abbahagyta munkáját, visszahajította fejét a szék támlájára és szeme a messzeségbe révedezett.

Hova gondolhatott ilyenkor? Néha megkérdezte tőle. Akkor a nő szeliden, fáradtan mosolygott és azt mondta: sehova. Pihenek, hiszen tudod, mily ideges szívdobogásom van néha. Csakugyan szivbajos lett volna? Férjének nem kellett emiatt aggódnia, hiszen neje sohasem volt beteg és arcának fehérsége inkább szépség volt, mint vérszegénység, halványosság. Mégis neje mindig azt mondta — gyenge a szive és ezért kereste mindenkör a magányt. Miről álmodozott ilyenkor? Talán gyermek után vágyódott.

Az utolsó években már nem is mert a férj erről beszélni, hiszen ő maga is szerencsétlenné érezte magát emiatt. Igen, a gyermek! Ha ez van, akkor nem hal meg az ember egészen, abban tovább él. Szegény Helén, hogy vágyódhatott ő is gyermek után. Hogy szenvedhetett az utánna való vágytól.

A férj fölkel s az ablakhoz lépett, arra nézve, amerre neje szokott... A ház előtt lévő térségnek fái ősz színeiben pompáztak... Az ég felhőtlen és

kerület parancsnoka tegnap Nagybeeskerekre érkezett és szemlét tart az itteni honvédszászlóalj fölött.

— **Birói vizsga.** Goidits Miklós és Becker Jakab nagybeeskereki kir. törvényszéki jegyzők a birói vizsgát a napokban sikerrel letették.

— **Ünnepély a Messinger-intézetben.** Károly napja alkalmából szép ünnepélyvel ülték meg a Messinger-féle leánynevelő-intézet növendékei az intézet kiváló s általánosan becsült igazgatónőjének, Messinger Karolinnak a névnapját. Az ünnepély a növendékek üdvözlésével kezdődött, akiknek sorából Chirói Szilvia, Singer Erzsike, Rosenfeld Fricke, Wégling Aranka, Popadity Zorka, Karattur Macika, Krämer Babus, Kardos Terike és Marek Erzsike köszöntötték föl az igazgatónőt. Ezután szépen sikerült hangverseny következett, amelyen Rónay Lolika és Zoltán Manczika Diabelli „Rondó“-ját adták elő. Stumpf Micke énekelt, Ehrlich Margitka, Mittelmann Erzsike, Marek Erzsike s Maximesev Lyubinka zongoráztak, Stumpf Micke, Mittelmann Erzsike, Maximesev Lyubinka, Wégling Irén, Reitter Lujza, Ambrózy Irén és Hollós Kató pedig karéneket adtak elő s ügyes szereplésükkel valamennyien élénk tetszést arattak.

— **A kolera.** Ma ismét egy újabb kolerabetegedéssről érkezett jelentés. Az eset Törökkanizsán fordult elő, ahol Damján Sándor ókereszturi lakos, aki Törökkanizsán látogatóban volt, kolera-gyanus tünetek között megbetegedett. Az óvintézkedéseket minden irányban megtették.

— **A novemberi nagybeeskereki országos vásár.** A novemberi nagybeeskereki országos vásár e hó 20., 21., 22. és 23-ik napján lesz, amikor a vásárra mindenféle használatot felhajtható.

— **Száz éves asszony halála.** Mint Temesvárról írják, Jovin Drága főhadnagy özvegye ott tegnap száz éves korában meghalt. A nagy időket átélő matróna élete végéig megőrizte egészséges, józan szellemét.

— **Köszönet.** A Gyermekbarát-egyletnek az izraelita nőegylet 30 koronát, a Nagybeeskereki takarékpénztár 25 koronát, Dékány János pedig ruhaneműt adományozott. A nemeslelkű adományokért hálás köszönetet mond az egylet vezetősége.

— **Megégett a temetőben.** A halottak napjának, a földszitett és kivilágított temetőnek is megvolt a maga áldozata. Ötvösdön a tizenkét éves Kosztits Mi-

tudhatná még kilétét. Levelek nem lehetnek tőle, hiszen maga rendezte el pejének holmijait. De erre a tükörre igazán nem gondolt.

Megint a képre siklott tekintete. Azt a szorosan lezárt ajkát csókolta neje, aki csupán hinni látszott az ő csókjaiban. Oh, pedig ő, hogy szerette őt! Hiszen olyan tiszta volt, olyan üde, szép!

És hazug, hazug, hazug! Erre gondolt, míg ő szenvedélyesen ölelte magához, erre gondolt, mikor vonakodva adta vissza csókjaiban. És a képre írott dátuma, pár nappal előbbi, mint a végzetes szerencsétlenség... Bizonyára hozzá indult akkor is és azé az idegen férfié volt utolsó gondolata.

Vad dühében darabokra tépte a képet és a kályhába dobta a hajfürttel együtt a hideg hamu közé. Az undornak, az utálatnak leirhatatlan érzése fogta el. Meggyújtotta a papírt és megvárta, míg utolsó részecskéje is elporladt. Akkor, mint halálra sebzett állat, vad ordítással rohant ki a szobából.

Utjában meglóditott egy kis asztalt, melyen elhalt nejeinek legkedvesebb emléktárgyai voltak elhelyezve. A finom üveg és porcellán holmi hangosan csörömpölve hullott a földre...

A megcsalt férj undorral tiport rájuk és mielőtt becsukta volna maga mögött elhalt nejeinek szobája ajtaját, dühös megvetéssel kópótt a hófehér plüss-szőnyegre, mely a padlót borította.

M. Hollatz-Trott.

zerka ugyanis a temetőbe vitte halottak napján a kis két és fél éves Kun-Szabó Viktóriát, hogy a szép virágokban és lobogó gyertyákban gyönyörködhesse. A kis csöppös azonban nagyon közel talált érni az egyik méceshez, úgy, hogy inge tüzet fogott. A szegény kis gyermek oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy reggelre belehalt sebeibe.

— **Lezuhant az épülő hidról.** Mint Temesvárról jelentik, tegnap délelőtt, mikor a mérnökszövetség tagjai a temességi új vasúthidat megtekintették, sajnálatos baleset történt. Anker Antal tizenhétéves lakatossegéd az ideiglenes hid egyik deszkájára lépett, amikor a rosszul odahelyezett deszka fölbillent és a szerencsétlen segéd a mélységbe zuhant. A szerencsétlenül járt munkás állapota súlyos. A hatóság vizsgálatot indított, hogy a balesetet nem terhel-e valakit felelősség.

— **A Modern Mozi** tegnap „A kilencedik parancsolat“ című szenzációs drámát mutatta be. A dráma 6 részből áll és úgy tartalma, mint megkapó jelenetei és az azokat ábrázoló sikerült képek által nagy hatást keltett. Előtte gyönyörű felvételeket mutattak be Pompeji romjaiból és egy mulatságos epizódot. A tegnapi programot, mely valóban megérdemli a megtekintést, ma este megismétlik. Csütörtökön és pénteken Psilander est lesz.

— **Legényszöktetés.** Nagyikindáról írják: Divik még nagyban mifelénk a leányszöktetés. Nincsen vasárnap, hogy egy-két szerelmes szerb legény meg ne szöktetné valamelyik atyafijának tanyájára ideálját és nincsen hétfő, hogy egy esomó siránkozó, dühöngő apa ne ácsorogna a városház táján, várva a szökevények előkerülését. Egészen sablonszerű valami lett tehát az uszkoeszás, úgy, hogy már nem is érdemes róla írni. De ezuttal újság van ebben az uszkoeszásban, mert most a leány szöktette meg a fiút, előírásosan, pontosan, épp úgy, ahogy régóta uszkoeszni szokás. Tudniillik szerepel a szöktetés történetében egy rogyály, egy szekér, ami elé apró, gyorslábú mokány lovak vannak fogva, aztán a holdvilágos este, meg a többi kivitel kellék, ami már csak tapló. Felette érdekes volt azonban ez a szöktetés, mert nem leányszöktetés, hanem legényszöktetés volt lényegében. A leány kedvezően mérlegelve a mérlegelendőket, járhatott úgy a huszonnyolcadik tavasz táján, az ifju, a megszóktetett pedig pont tizenhat éves. Ezt a szülők állították, meg lehetős kompetens tehát a forrás. A nő erős, hatalmas természetű, a fiú, a gyerek, kis szöke szerb fiú. És amikor a szökevény pár bekullogott lassan, gyáván a városházi udvarra, valami szomorúan kacagató volt ebben a képben. Mindenki azt hitte, hogy anya meg fia a szökevény pár, pedig hogy tényleg pár lett belőlük, azt alaposan lehet következtetni abból, hogy tegnapelőtt reggel derűsebb képpel balagott már föl az ifju és a nő a városház emeleti lépcsőin, nyomukban a szülőkkel és befordultak szépen az anvakönyvi hivatal ajtaján.

TÁJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtára vasárnap, szerda, péntek délután 5—7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtszéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

A Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjegylete nagybeeskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után első vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 3—5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközöltenek.

Folyó évi november hó 9-ikén rendkívüli közgyűlés, melynek tárgya az alapszabályok módosítása.

Irodalom.

(*) **A mackók városából.** Dörmögő Dömötörnek, a hírneves mackónak kedves levelezőlapot küldött abból a városból ahol a mackóság legnagyobb tiszteletnek örvend, Bernből, egyik tisztelője, Schöpplin Aladár. Az érdekes levelet, a hozzávaló képekkel a Jó Pajtás nov. 2-iki számában közli Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapja, a Jó Pajtás. Ugyanebbe a számba verset írt Benedek Elek, vidám kis párbeszédet Elek nagyapó, Dörmögő Dömötör tutajos utazását folytatja Sebők Zsigmond, egy-egy kedves történetet mondanak el Ábrahám Ernő és Bér Böske, Zsiga bácsi kedves mokát írt, Dánielné Lengyel Laura folytatja regnyét. A rejtvények, szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad s kívánatra mutatványszámokat küld a Jó Pajtás kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

Törvényszék.

§ **Aki részegségében gyujtogat.** A nagybeeskereki kir. törvényszék mint esküdtbírósi ülésén gyujtogatás büntetésével vádolt Dimitrievics Zsiva beodrai lakos bűnügyét tárgyalta. A vádhatóság azzal vádolta, hogy a vele 21 év óta együtt élő Varga Erzsébetnek a házát részegségében felgyujtotta. A vádlott tagadja, hogy ő gyujtotta volna föl a házat, de a kihallgatott tanuk nagyobb része igazolta a vádat. A tárgyalás folyik.

§ **A haragosok.** A tegnapi esküdtszéki tárgyalás során a bíróság az esküdtek verdiktje alapján Bugarszki Vladát 10 évi, Misity Bokát 4 évi és Rajin Pérárt pedig 2 évi fegyházra ítélte. A vádlottak felebbezték.

TÁVIRATOK.

A képviselőház ülése.

Kitiltott képviselők. — Az esküdtszéki reform tárgyalása. — Ujra a margitszigeti bank. — Az ellenzék megint botránnyt csinál.

Budapest, nov. 5. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén folytatták az esküdtszéki reform tárgyalását, de egyúttal az ellenzék is folytatta taktikáját a panamavadászzal s ennek keretében megint botránvos jelene- teket rögtönzött, nem törődve azzal, hogy csak egyre jobban diszkreditálja magát, viszont a kormányt és pártját csak megerősíti abban a pozíciójában, melyet a komoly, alkotó munkára való törekvésével elért.

A ma ülésről szóló tudósításunk a következő:

Kitiltott képviselők.

A képviselőház mai ülését fél 11 óra után nyitotta meg Beöthy Pál elnök. Az ellenzék az ülés elején a folyosón tartózkodott s csak három ellenzéki képviselő ment be az ülés megnyitásakor.

Az elnöki jelentések után Szász Pál a mentelmi bizottság elnöke betér- jeszti a mentelmi bizottság javaslatát, hogy a Ház Lovász Márton tiznapra, Ábrahám Dezsőt és Ráth Endrét öt napra tiltsa ki a Házból, Süme- gi Vilmost pedig jegyzőkönyvi meg- rováásra ítélje.

A Ház így határoz, amire áttérnek az esküdtbírósi reform tárgyalására.

A mai vitában **Balogh Jenő** igazságügyminiszter szólal föl elsőnek s felel az elhangzott beszédekre. Apponyinak azt az állítását hogy jogi anarkia uralkodik, visszautasítja. Hogy a Kuria egyes esetekben dönt, illetőleg ítél, az nem veszélyezteteti az esküdtszék alapjait. Azt a felfogását hangoztatja, hogy az újságírók ne furkósbóttal, hanem finom művészettel dolgozzanak. A javaslatot előzőleg azért nem küldte meg az ügyvédi kamaráknak, mert ő az igazságot akarja, az ügyvédeknek pedig az az érdekük, hogy a vádiottakat fölmentsék. Behatóan nagy hatással érvel a javaslat mellett s kéri annak elfogadását. (Zajos taps és éljenzés.)

Kelen Samu ellenzéki képviselő hangoztatja, hogy nem esodálja, ha az ellenzéki képviselők a Házon kívül dolgoznak, azonban az igazi alkotmányos helye a parlament. Birálja a javaslatot, de viszont méltatja annak előnyeit is. **Benedek Samu** beszédét is élénk tetszéssel fogadták s maga az igazságügyminiszter is gratulált neki.

Bródy Ernő birálja a javaslatot s azt nem fogadja el.

Ujra a margitszigeti bank. — Az ellenzék megint botrányt csinál.

Most **Héderváry Lehel** összeférhetetlenségi bejelentést tesz **Mándy Samu** munkapárti képviselő ellen, azt állítva, hogy **Mándy** szintén a margitszigeti bank kijárója volt s ezért állítólag pénzt kapott.

Óriási zaj támad erre a jobboldalon és a baloldalon egyaránt s az ellenzék harsogva üvöltöz. Az elnök folyton esönget, közbe **Sümeget** és **Rakovszkyt** rendretusítja.

Héderváry Lehel bejelentését áttekintik az összeférhetlenségi bizottsághoz, mire az elnök javaslatot tesz a következő ülés napirendjére, amelyen az esküdtszéki reform tárgyalását folytatnák.

Itt **Huszár Károly** néppárti ellenindítványt tesz, hogy a következő ülésen a margitszigeti bank ügyét tárgyalják.

A jobboldal tiltakozik, az ellenzék pedig üvöltöz, sérteget, közben **Eitner Zsigmond** egy pakli kártyát tesz az asztalra.

A nagy ordítózásban, amit az ellenzék csap, alig lehet valamit hallani s csak később lehet megtudni hogy az elnök indítványára a Ház **Huszár Károly**, **Sümeget** **Vilmos**, **Barabás**, **Rakovszky** és **Szmrecsányi** képviselőket a mentelmi bizottsághoz utasítja.

Az ellenzék erre kivonul az ülésteremből, míg az elnök szünetet ad.

Szünet után csak a munkapárt jön be az ülésterembe s most azután esendben megállapítják a következő ülés napirendjét s ezzel az ülés véget ér.

AZ ELLENZÉKI TAKTIKA CSÓDJE.

Budapest, nov. 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Munkapárti körökben rámutatnak arra az érdekes és a munkapárt nagy akciójának felette kedvező jelenségre, hogy az ország értelmisége, az egész vidék mily kevéssé van érzelmi közösségben azzal a mozgalommal, amely a fővárosban a kormány és a miniszteriumoknak egyes javaslatai ellen irányul. A vidék teljesen távol áll ettől a sajtószertű mozgalomtól, amelyet különböző formák alatt mindig és mindenütt **Vázsonyi Vilmos** mozgat. Ebből a tényből kitartást merit a többség, mely csodálatos szolidaritásban követi vezéreit. A tegnapi ülés lefolyása a palotaórségnek az ellenzék

részéről valósággal kierőszakolt beavatkozása nem teheti szimpatikussá az ország szemében az ellenzékét, mert lehetetlen bizonyítani a kisebbségnek, hogy jogos téren mozogtak, amikor szónokuk az elnöki szóelvonás után is, fittyet hányva minden tanácskozási rendnek, beszédét folytatni akarta. Ninesen a világon parlament, melynek szabályai ilyenmit eltűnének. Az ellenzék pozíciója szemelláthatóan kapkodó taktikája folytán felette gyenge.

A HERCEGPRIMÁS TANÁCSKOZÁSAI A HÁZBAN.

Budapest, nov. 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) **Csernoch János** hercegprimás ma délelőtt megjelent a képviselőházban s fölkereste **Tisza István** gróf miniszterelnököt, akivel hosszabban tanácskozott. Ugyancsak tanácskozott a Házban a hercegprimás **Jankovics** kultuszminiszterrel is.

A HORVÁT HELYZET.

Budapest, nov. 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) **Skerlecz báró** horváth királyi biztos ma hosszabban tanácskozott a horvát helyzet rendezése dolgában a horvát képviselőkkel, majd pedig **Tisza István** gróf miniszterelnökkel.

A FIUMEI KORMÁNYZÓ BUDAPESTEN.

Budapest, nov. 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) **Wickenburg** gróf fiumei kormányzó ma Budapestre érkezett és **Tisza István** gróf miniszterelnökkel tárgyalt.

KOSSUTH FERENC HALÁLOS BETEG.

Budapest, nov. 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) **Kossuth Ferenc**et tegnap este lakásáról átszállították a Herzl-féle szanatóriumba. **Kossuth Ferenc** bélesavarodásban szenved s már napok óta nem tud táplálkozni. Így ma sem evett még semmit. **Kossuth Ferenc** állapota igen válságos s katasztrófától lehet tartani. **Herzl** tanár arra a kérdésre, hogy meggyógyulhat-e **Kossuth**, ezt felelte: — Azt csak a jó isten tudja!

GÖRÖGORSZAG ENGEDETT.

Budapest, nov. 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Berlinből sürgönyzik: Ideérkezett athéni jelentés szerint a görög kormány már választott Ausztria-Magyarország és Olaszország jegyzékére. A görög kormány válaszában minden felelősséget elhárít magáról a nemzetközi határmegállapító-bizottság munkájának megzavarása miatt s egyben kijelenti, hogy a maga részéről mindent megtesz, hogy a bizottságot munkájában ne zavarják, továbbá kijelenti, hogy a görög csapatok a kitűzött záros határidőre elhagyják a megszállott területeket.

Budapest, nov. 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Athénből sürgönyzik, a görög kormány háromszázezer fegyvert rendelt Ausztria-Magyarországban és pedig a felét Ausztriában, a felét Magyarországon. Azonkívül nagyobb mennyiségű fegyvert rendelt a görög kormány Franciaországban is.

MIHÁLYI TIVADAR A ROMÁN KIRÁLYNÁL.

Budapest, nov. 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bukarestből sürgönyzik, a román király Sinajában kihallgatáson fogadta **Mihályi Tivadar** nemzetiségű képviselőt

ZSIDÓ POGROM.

Budapest, nov. 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Szentpétervárról sürgönyzik, **Obogeorges** és **Chersov** kormányzóságokban, valamint **Jekaterinoszlavban** „az igaz oroszok szövetségének” tagjai felhívásokat osztanak szét, amelyekben november 22-ikére pogromot hirdetnek a zsidók ellen a kevi vérvád miatt.

Budapest, nov. 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint **Krakkóból** sürgönyzik, **Vilna** mellett egy banda megtámadott egy zsidó kereskedőt s annak tizenkét tagu családját kiirtotta. Husz gyanúsított embert letartóztattak.

AZ ÉRTEKTŐZSDÉRŐL.

Budapest, nov. 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) A mai értéktőzsdén a deli zárlatkor a vezető értékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 810, Osztrák Hitel 619, Koronajáradék 80.50, Osztrák-Magyar Államvasut 683, Jelzáloghitelbank 413, Leszámitoló Bank 503, Hazai Bank 276, Magyar Bank 527, Kereskedelmi Bank 3700, Rimamurányi 626, Salgótarjáni 720, Altalános Közszénbánya 1000, Közúti Vasut 621, Villamos Vasut 347, Adria —.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (1914 áprilisra)	11.25
Rozs (1914 áprilisra)	8.86
Zab (1914 áprilisra)	7.25
Tengeri (1914 májusra)	6.26

Nyilttér.

E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

1305. Bvk. 1913. sz. 896—1

Árverési hirdetmény.

A nagybecskereki kir. járásbíróság 1912. évi Sp. II. 274/2. sz. végzésevel megkeresett nagybecskereki kir. járásbírósnak 1913. évi V. 1000. számú végzése folytán **Bence Antal** és **Fia** javára 630 korona tőkekövetelés és járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán 1913. évi május hó 20. napján lefoglalt és 1296 koronára becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak Nagybecskereken **Tomasováci-utca 31. sz.** alatt leendő megtartására határidőül **1913. évi november hó 6. napjának délután 3 órája** kitézetik az 1913. évi V. 1000/2. sz. a. kelt végzés alapján.

Az árverés alá kerülő ingóságok megjelölése: butorok, ezüstneműek.

Nagybecskereken, 1913. évi október hó 22. napján.

Schmelz, kir. bir. végrehajtó.

A Hunyadi-utca 605. számú házban az I. emeleten 2 szoba, konyha és mellékhelyiségek-ből álló udvari lakás évi 480 korona házbéért

azonnal kiadó

Nagybecskereki takaré- és előlegegyet r.-t. felszámolás alatt.

Eisenstädter S. és Társai divatáruházában

(Plaid) vállkendők divatkivitelben dbja à 2 K 50 kaphatók.

895-2.1

Választékot vidékre szívesen küldünk.

Antalfalva község előljárástól.
1822-913. kig. szám. 891-3.1

Versenyárgyalási hirdetmény.

Antalfalva nagyközség képviselőtestülete 1913. évi október hó 31-én tartott közgyűlésében 82. kgy. sz. a. elhatározta a községben a villamvilágítási és erőátviteli célokra szolgáló elektromos köz- és magánvilágítás áramszolgáltatását, azaz ezen szolgáltatás biztosítását, miért is folyó évi november hó 27-én délelőtt 10 órára a község tanácstermében tartandó zárt ajánlati versenyárgyalást hirdet.

Felhívtnak a versenyezni óhajtók, hogy villamosáramszolgáltatás teljesítésének elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kifizető napon délelőtt 10 órára közvetlenül vagy postán Antalfalva nagyközség előljárástól annál is inkább adják be, mivel a később érkező ajánlatok semmi körülmények között figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlatok részletes koncessziós szerződés formájában teendők, amely mindenben alkalmazkodjék a 84.000/111. B. M. sz. alatt kiadott közszállítási rendeletnek.

A koncessziós szerződés 50 évre szóljon, úgy azonban, hogy a községnek jogában álljon a szerződést bizonyos idő előtt, illetve leteltével felbontani vagyis megváltani.

A község utai, utcái és köztéri világítására a község jegyzőjénél megtekinthető vezeték-hálózatban megállapított világítási pontokon egyelőre elhelyezendő 250 db 40 gyertyafényű (45-50 wattos) fémzálas izzólámpa és 3 iv-lámpapótló fog szolgálni, ezek közül 125 db izzó és az ivlámpapótlók fél éjjeli lámpák, évi 1800 égési órával, míg 125 db izzó egész éjjeli égő és évi égési idejük 3600 óra.

A község a fent megadott közvilágításért csakis fix megállapított és negyedévi részletekben a községi pénztár által fizetendő évi átalányösszeget fizet és az áramszolgáltatáshoz szükséges berendezéshez a község semmiféle más szolgáltatással nem járul hozzá.

A magánosoknak úgy a világítás, mint erőátviteli célra szükséges áram árai és szolgáltatási feltételei is a szerződésben részletesen körülírandó.

Vállalkozó által szolgáltatandó villanyosáram szállításának ideje az ezen versenyárgyalás útján legott létesített szerződésnek jogerős felsőbb hatósági jóváhagyásától számított 7 (het) hónap.

Az ajánlat borítékára az ajánlattevő által feljegyzendő: „Antalfalva nagyközség előljárástól, Antalfalva”. — „Ajánlat a 1822/913. sz. versenyárgyalási hirdetményben kiírt villamos áram szolgáltatására”.

Ajánlattevők kötelesek ajánlataikhoz 1000

koronát az állam által óvadékképesnek elismert papirokban letenni, esetleg a község pénztárába készpénzbe befizetni.

A benyújtott ajánlatok folyó évi november hó 27-én délelőtt 10 órakor fognak a község tanácstermében az előljárástól és az erre a célra kiküldött bizottság által nyilvánosan felbontatni és az ugyanazon délután 2 órakor megtartandó képviselőtestületi ülésen elbírálatni.

Ajánlattevők ajánlataikkal a végleges jogerős döntésig kötelezettségben maradnak, ellenben a községre nézve a kötelezettség csakis jogerős felsőbb hatósági jóváhagyás után lép életbe. Ajánlatot csak azok tehetnek, kik a villamos áram akadálytalan szolgáltatására nézve akár már létesített berendezéseiket igazolják, akár teljesítőképességüket a kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolják. A község képviselőtestülete fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra való tekintet nélkül választthasson és ajánlattevőnek semmi néven kártérítési igénye nincsen arra az esetre, ha ajánlata figyelembe nem vétetik, avagy ha a telep egyáltalán nem létesül. Az el nem fogadott ajánlatok utáni bánatpénz a betevőknek visszaadatik.

Antalfalva, 1913. évi október hó 31-én.

A községi előljárástól.

1245. Bvk. 1913. sz.

897-1

Árverési hirdetmény.

A perlaszi kir. járásbíróóság 1913. évi Sp. 222/2. számú végzésével megkeresett nagybecskereki kir. járásbíróóságnak 1913. évi V. 1192. számú végzése folytán dr. Hartl Árpád perlaszi lakos javára 45 korona tőkekövetelés és járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán 1913. évi július hó 30. napján felülfoglalt és 1265 koronára becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak Nagybecskereken Árpád-utca 23. szám alatt leendő megtartására határidőül 1913. évi november hó 7. napjának délelőtt 10 óra kitűztetik, az 1913. évi V. 1192/2. sz. a. k. végzés alapján.

Az árverés alá kerülő ingóságok megjelölése: butorok s egy írógép.

Az árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében még a következő foglaltatok részére is elrendeltetett:

Nagybecskereki takarékpénztár javára 430 K. s jár. erejéig, Délmagyarországi hitelintézet javára 3000 K. s jár. erejéig.

Nagybecskereken, 1913. évi október hó 20. napján.

Kiss, kir. bir. végrehajtó.

Eladó ház.

A Gimnázium-utca
498/16. számú ház

573-x 44

eladó.

Bővebb felvilágosítást ad

Tolveth Oszkár

a „Népbank” főkönyvelője.

Keveset használt,
jókarban levő

hálószoba-butor
eladó

883-2.2

Melenczei-utca 4.

Gyér község előljárástól.
1497-913. kig. szám. 884-2.2

Árverési hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint Gyér község határában gyakorlandó vadászati jog 1913. évi november hó 15. napján d. e. 9 órakor Gyér község tanácstermében tartandó nyilvános szóbeli árverés útján a legtöbbet ígérőnek 1913. évi augusztus hó 15-től 1919. évi augusztus hó 14-ig terjedő 6 (hat) évre bérbe fog adatni. A kikiáltási ár évenkénti haszonbér gyanánt 200 korona, melynek 10%-a bánatpénz fejében letendő. Jelen hirdetménnyel az önálló vadászterületek nem érintetnek. Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek. Egyéb feltételek a jegyzői iródban megtekinthetők.

Gyér, 1913. évi október hó 27-én.

Breining Miklós,
jegyző.

Fritz József,
bíró.

Hirdetéseket jutányos árért közöl a „Torontál”

politikai napilap kiadóhivatala, mely lap a legrégebb, legelterjedtebb, legolvasottabb napilap Torontálvármegyében.